

For 1863—64 bleve Stipendierne tilstaaede følgende: H. G. Knudsen, F. J. Mathiesen, C. J. H. D. H. Millinge og F. B. Seemann.

5. Læreanstaltens Benyttelse til at afgive Betænkninger.

Antallet af de Sager, hvorover der af forskjellige Autoriteter begjæredes Betænkning, af hvilke de over Toldspørgsmaal og over Ansøgninger om Eneret udgjorde den overvejende Del, var i de enkelte Aar følgende: 1857: 89, 1858: 89, 1859: 89, 1860: 102, 1861: 81, 1862: 122 og 1863: 116.

6. Forandring af Læreanstaltens Bygninger og Lokaler.

Med Hensyn til disse i 1860—61 og 1861—62 udførte Arbejder henvises til Meddelelserne for 1849—56 Side 187—189.

II. Læreanstaltens Personalforhold. *)

1. Lærerpersonalet.

Afgang og nye Beskikkelser.

Profesor, Dr. phil. J. G. Forchhammer, som under 13de Marts 1851 var blevet konstitueret til indtil videre at overtage Direktørforretningerne ved Læreanstalten, faa længe Forhandlingerne om en Reform af Læreanstaltens hele Stilling og Virksomhed fortsattes, blev nu, da disse Forhandlinger havde fundet deres Afslutning ved det af Kongen under 22de Juli 1860 approberede nye Reglement, ved fgl. Resolution af 23de Oktbr. 1860 bestiftet til Direktør.

I Aaret 1858 mistede Læreanstalten en af sine Lærere ved Døden, Cand. phil. H. A. Pedersen, der paa en meget tilfredsstillende Maade havde holdt de ham overdragne mathematiske Forelæsninger for Examinanderne i Mekaniken, hvortil han ved Ministeriets Skrivelse af 21de August 1857 var blevet konstitueret.

Oberst Kellner, der næsten lige siden Læreanstaltens Oprettelse havde været ansat som Lærer i deskriptiv Geometri ved samme og virket med megen Dygtighed og Held i sit Fag, ansøgte under 19de April 1861 om Entledigelse fra sit Læreembede, da de med hans nye Embede som Chef for den fgl. militære Højskole forbundne Forretninger næppe vilde levne ham Tid til det for enhver Lærer fornødne Studium. Da det imidlertid forekom Ministeriet ønskeligt, at Oberst Kellner fremdeles maatte kunne fortsætte sin heldbringende Lærevirksomhed ved Læreanstalten, anmodede det Krigsministeriet til at medvirke hertil, i alt Fald derved, at der, saastremt der intet havde at erindres imod, at Oberst Kellner vedblev i den omtalte Lærerstilling, derom gaves ham en Meddelelse fra bemeldte Ministerium. Da Krigsministeriet ikke troede

*) Lønningssforholdene bleve ordnede ved Lønningssloven af 12te Januar 1858, som findes i Meddelelserne for Universitetet for 1857—63 S. 18 ff.

at kunne gaa ind herpaa, blev han efter Ministeriets Indstilling ved kgl. Resol. 19de Juni 1861 entlediget som Lærer ved Lærestalden.

Ved kgl. Resol. 29de Marts 1857 bleve de toende ved Lærestalden konstituerede Lærere, Professorerne Holten og Steen, beskikkede, den første til Lærer i Fysik og den sidst nævnte til Lærer i Mathematik samt til Medlemmer af Lærestaldens Bestyrelse.

Efter Indstilling af Lærestaldens Bestyrelse konstituerede Ministeriet ved Skrivelse af 9de August 1858 Stud. math. Fr. Kolling til at fuldende det ved konstitueret Docent S. A. Pedersens Død afordte Kursus i Mathematik for Examinanderne i Mekaniken, saaledes at han skulde holde de Forelæsninger og Examinatorier, der skulde være fuldendte den 23de August 1859 samt assistere ved Examen i Mekaniken. Under 13de Juli 1859 konstitueredes han som Lærer i Mathematik for Examinanderne i Mekaniken for det Kursus, som begyndte den 23de August 1859 og endte i Juli Maaned 1862, men erholdt allerede ved kgl. Resol. 18de Febr. 1861 fast Ansættelse som Lærer i bemeldte Fag, da Professor Steen ved kgl. Resol. 23de Januar s. A. var blevet udnævnt til Professor i Mathematik ved Universitetet.

Efter at Bestyrelsen havde ladet to polytekniske Kandidater holde nogle Forelæsninger over deskriptiv Geometri for sig, indstillede den til Ministeriet, at Cand. polyt. Seidelin indtil videre antoges som Lærer i deskriptiv Geometri i Stedet for Oberst Kellner, hvilket Ministeriet under 18de Decbr. 1861 bifaldt.

Efter Indstilling fra Bestyrelsen approberede Ministeriet under 18de Maj 1858, at Cand. polyt. D. B. R. Hannemann for det løbende Aar antoges til Besørgelsen af den til det nye indrettede Kursus for Civilingeniører hørende Undervisning i Landmaaling og Nivellering, se Meddelelserne for 1849—56 S. 172. Ved Skrivelse af 29de Januar 1862 tillod Ministeriet, at han antoges til et nyt Kursus i samme Fag. Da han imidlertid paa Grund af en ham tilbudt Ansættelse ved det fynske Jærnbaneanlæg ønskede at fratræde inden Tidens Udløb, bevilgede Ministeriet under 8de Maj 1862, at Lektor i Landmaaling ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole Freuchen maatte overtage Landmaalingssøvelserne i Docent Hannemanns Sted. Da sidst nævnte heller ikke for Fremtiden kunde paatage sig Undervisningen i Landmaaling og Nivellering, overdrog Ministeriet under 2den Maj 1863 Lektor Freuchen fra Besørgelsen af næste Kursus (August 1863) at holde bemeldte Forelæsninger og Søvelser.

I Meddelelserne for 1849—56 S. 171—172 findes det allerede omtalt, at Lærestaldens Bestyrelse ved privat sammenskudte Midler havde set sig i Stand til i Aaret 1857 at antage Havnebygmester, Cand. polyt. Holmberg til at holde Foredrag over Vand- og Vejbygningsfagene, samt at der ved Lønningsslov af 12te Januar 1858 blev bevilget et Honorar af 500 Rdlr. til en Lærer i bemeldte Fag. Som Følge heraf blev Havnebygmester Holmbergs Honorar fremtidig udbetalt ham af Lærestaldens Kasse. Ved Skrivelse af 26de Januar 1861 bevilgede Ministeriet, at der tillagdes ham et Honorar af 800 Rdlr. Under 31te Decbr. 1861 og 3dje August 1863 meddelte Ministeriet sit Samtykke til, at Docent Holmberg antoges for de nye Kursus.

De naturhistoriske Forelæsninger bleve for Zoologiens Vedkommende besørgede af Professor Reinhardt, og for Botanikens Vedkommende af Docent ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Professor Lange, som, da Professor Liebmann i Oktober 1856 var afgaaet ved Døden, blev antaget som Lærer. Under Professor Langes Sygdom i Foraars og Efteraars Halvaaret 1862 holdtes de botaniske Forelæsninger

af Docent Didrichsen. Forelæsningerne over Mineralogi bleve holdte af Konferensraad Forchhammer i hans dobbelte Egenstab af Lærer ved Universitetet og Læreanstalten.

Undervisningen i borgerlig Bygningskunst levedes af Arkitekt Herholdt.

Forelæsningerne over Landøkonomi og Agerdyrkningskemi, som siden 1ste Oktbr. 1849 havde været holdte af Professor B. S. Tørgensen, ophørte med Udgangen af denne Undervisnings Kursus for 1857—59, se Meddelelserne for 1849—56 S. 64, 69 og 173.

Ved Skrivelse af 20de Oktbr. 1859 bifaldt Ministeriet, at Professor Hetsch ogsaa efter Udsøndringen af Institutet for Metalarbejdere fra Læreanstalten, maatte forblive Medlem af dennes Bestyrelse, saaledes at han som hidtil vilde have at yde Medhjælp ved de ved Læreanstalten forekommende kunstneriske Forhold, samt at deltage i andre ved den foresaldende Forretninger, saasom ved Examenscensur mod Beholdelsen af det af ham hidtil oppebaarne Honorar.

Mekanikus H. Poulsen blev, paa Grund af Medlæggelsen af Læreanstaltens Værksteder, ved Igl. Resol. 22de Juli 1860 i Naade og med Pension entlebiget fra sit Embede som Forstander for bemeldte Værksteder.

Titelfremmelser og Ordensdekorationer.

Under 18de Januar 1858 blev Etatsraad Forchhammer udnævnt til Konferensraad og under 6te Oktbr. 1860 benaadet med Dannebrogsmændenes Kommandørforb.

Under 28de Januar 1858 benaadedes Professor Holten med Ridderforb. af Dannebrog.

Under 12te Juli 1862 benaadedes Professor Hummel med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Under 6te Oktbr. 1862 benaadedes Professorerne Wilkens og Steen med Ridderforb. af Dannebrog.

Ved Udgangen af Aaret 1863 var Lærerpersonalet følgende:

Fast ansatte Lærere:

Konferensraad, Professor, Dr. phil. J. G. Forchhammer, Direktør for Læreanstalten og Lærer i Kemi og Mineralogi,

Professor J. F. C. G. Wilkens, Lærer i mekanisk Teknologi,

Professor C. G. Hummel, Lærer i teknisk Mekanik og Maskinlære samt Tegning.

Professor, Dr. phil. C. A. Scharling, Lærer i Kemi.

Professor C. B. Holten, Lærer i Fysik.

Professor, Dr. phil. A. Steen, Lærer i Mathematik.

Fr. A. B. Kolling, Lærer i Mathematik.

Andre Lærere:

Professor J. L. Reinhardt i Zoologi.

Professor J. Lange (Docent Didrichsen) i Botanik.

Docent L. F. Holmberg i Vand- og Vejbygning.

Arkitekt J. D. Herholdt i borgerlig Bygningskunst.

Docent C. S. L. Seidelin i deskriptiv Geometri.

Lektor P. Freuchen i Landmaaling og Nivelering.

Lærcanstaltens Bestyrelse bestod af følgende Medlemmer:

Konferensraad Forchhammer, tillige Direktør.

Profesor Hummel.

Profesor Scharling.

Profesor Holten.

Profesor Steen.

Profesor Hetsch i Sager, som angaa kunstneriske Forhold.

3. Personalforhold uden for Lærerstillingerne.

Lærcanstaltens Inspektør, Cand. polyt. G. Borries afgik den 2den April 1860 ved Døden. I hans Sted konstitueredes Cand. polyt. A. N. Ørsted som Inspektør fra 1ste Maj 1860 at regne.

III. Anmeldte og holdte Forelæsninger og Dvælfser.

Ligesom for den foregaaende Aarrække (se Meddelelserne for 1849—56 S. 192—201) gives her for Aarene 1857—63 en Oversigt over de holdte Forelæsnings Gjenstand med Tilføjelse af Lime- og Tilhørerantallet. Ved Angivelsen af det sidste maa bemærkes, at der paa Grund af den Maade, hvorpaa Afgangskortene løses, kvartalsvis optages Lister over Tilhørerne ved Forelæsningerne og Deltagerne i Dvælfserne, og at der paa Listerne skjælnes mellem dem, som have løst fuldstændigt Afgangskort, og dem, som kun have løst Kort til de enkelte Forelæsninger og Dvælfser. Overensstemmende hermed ere Angivelserne tilføjede saaledes, at Romertallene I. og II. betegne henholdsvis det første og andet Kvartal i Halvaaret, og at af Tilhørertallene ved de enkelte Forelæsninger og Dvælfser det første angiver de fuldstændige Deltagere i Undervisningen, det sidste de ekstraordinære Deltagere. Det maa imidlertid bemærkes, at det ikke altid har været muligt ved Listernes Paategning nøje at paase, at Deltagerne have indtegnet sig under de rigtige Rubrikker, saa at Tallene for de to Tilhørertalister hver for sig ikke ere ganske nøjagtige, medens de derimod sammenlagte angive saa bestemt, som det lader sig gjøre, det samlede Tilhørerantal. Paa de ganske saa Steder, hvor Angivelsen af Tilhørerantallet savnes, hidrører dette fra, at Optegnelserne ikke findes.

Foraars Halvaaret 1857.

- Dr. G. Forchhammer, Prof. Ord., 1) kemiske Dvælfser 2 Gange ugtl. 12 L. I. 21—1, II. 22 Delt. 2) Danmarks Geognosi 27 Tilh.
- J. F. C. C. Wilkens, Prof., mekanisk Teknologi 6 L. I. 50—3, II. 25—4 Tilh.
- C. G. Hummel, Prof. 1) Maskinlære 4 L. I. 39—1, II. 14 Tilh. 2) Tegnevælfser 9 L. I. 25—22, II. 30—23 Delt.
- Dr. C. A. Scharling, Prof. Ord., 1) kemiske Dvælfser 2 Gange ugtl. 12 L. I. 26—31, II. 24—2 Delt., 2) organisk teknisk Remi 4 L.
- Dr. A. Steen, Prof. 1) Analytisk Geometri, 4 L. I. 20—1, II. 5—1 Tilh. 2) Den høiere Mechanik 5 L., I. 20—1, II. 9—7 Tilh.